



Standardy Ochrony Małoletnich **w XIV Liceum Ogólnokształcącym** **im. Mikołaja Kopernika w Krakowie** **– wersja skrócona dla uczniów**

Działając na podstawie art. 22b ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich, Dyrektor XIV Liceum Ogólnokształcącego w Krakowie z dniem 12.06.2024r. wprowadza do stosowania „Standardy Ochrony Małoletnich”, których nadrzędnym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa małoletnim uczniom, ochronę ich przed krzywdzeniem, zaniedbaniem i wykorzystywaniem, dbałość o ich dobro, uwzględnianie ich potrzeb i podejmowanie działań w ich jak najlepszym interesie.

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników XIV Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Krakowie jest działanie dla dobra ucznia i w jego najlepszym interesie. Pracownik szkoły traktuje uczniów z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracownika szkoły wobec ucznia przemocy w jakiegokolwiek formie. Celem naszej szkoły jest ochrona uczniów przed przemocą, eliminacja dyskryminacji i tworzenie bezpiecznego i przyjaznego środowiska. Prawa uczniów powinny być szanowane. Żadna forma przemocy wobec uczniów nie jest akceptowana; w przypadku krzywdzenia - otrzymacie pomoc w szkole.

Szkoła podejmuje konkretne kroki w celu zabezpieczenia Waszej ochrony poprzez wprowadzenie „Standardów Ochrony Małoletnich”, które mają na celu zapewnienie bezpieczeństwa małoletnim uczniom i udzielenia im pomocy w trudnych sytuacjach oraz ochronę Waszych praw, dbając o Waszą godność i dobro fizyczne i psychiczne. Dokument „Standardy Ochrony Małoletnich” stanowi zbiór zasad i procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia Waszego bezpieczeństwa i w przypadku krzywdzenia was.

Działania naruszające prawa małoletniego są równoznaczne z jego krzywdzeniem, co może objawiać się różnymi formami przemocy: psychiczną, fizyczną, seksualną czy emocjonalną. Łamanie praw małoletniego może być źródłem krzywdy ze strony dorosłych i rówieśników. Z tego powodu ważne jest, aby wszyscy członkowie społeczności szkolnej znali zbiór zasad i procedur postępowania w sytuacjach podejrzenia stosowania lub stosowania przemocy wobec małoletniego.

**Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a personelem szkoły,
a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich z uwzględnieniem
sytuacji ucznia niepełnosprawnego oraz ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi**

1. Podstawową zasadą relacji między małoletnimi a personelem szkoły jest działanie dla dobra ucznia, z poszanowaniem jego godności, z uwzględnieniem jego emocji i potrzeb oraz w jego najlepszym interesie.
2. Personel działa wyłącznie w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych szkoły oraz swoich uprawnień i kompetencji.
3. Zasady bezpiecznych relacji personelu z małoletnimi obowiązują wszystkich pracowników (pedagogicznych i niepedagogicznych), studentów, praktykantów i wolontariuszy.
4. Podstawowe standardy określające zasady, o których mowa obejmują w szczególności:
 - a) Utrzymywanie profesjonalnej relacji z uczniami i reagowanie względem nich w sposób niezagrażający, adekwatny do sytuacji i sprawiedliwy wobec innych uczniów.
 - b) Zachowanie cierpliwości, szacunku w komunikacji z uczniami, podkreślające zrozumienie dla nich, okazujące zainteresowanie, wsparcie i gotowość do rozmowy.
 - c) Niezostawianie uczniowi nieograniczonej wolności, wyznaczanie jasnych granic w postępowaniu i oczekiwaniach, egzekwując konsekwencje za ich nieprzestrzeganie, ucząc tym samym, że odpowiedzialność jest po stronie ucznia, a konsekwencje wynikają z jego działania.
 - d) Reagowanie w sposób adekwatny do sytuacji i dostosowany do możliwości psychofizycznych ucznia, w tym dostosowanie poziomu komunikacji do ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (w tym niepełnosprawnego).
 - e) Uwzględnianie potrzeb ucznia oraz dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych (w tym dostosowanie metod i form pracy dla ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz ucznia niepełnosprawnego i ucznia zdolnego).
 - f) Fizyczny kontakt z uczniem możliwy jest tylko jako odpowiedź na realne potrzeby ucznia w danym momencie, z uwzględnieniem jego wieku, płci, kontekstu kulturowego i sytuacyjnego. Na kontakt fizyczny (np. przytulenie) uczeń zawsze musi wyrazić zgodę.
 - g) Ustalanie reguł i zasad pracy w grupie, jasne określanie wymagań i oczekiwań wobec ucznia, stanowcze reagowanie na zachowania niepożądane.

Zasady komunikacji oraz zachowania niedozwolone wobec małoletniego:

1. Pracownik Szkoły w kontakcie z uczniami:
 - a) zachowuje cierpliwość i odnosi się do ucznia z szacunkiem;
 - b) wysłuchuje uczniów i stara się udzielać im odpowiedzi dostosowanej do sytuacji, wieku;
 - c) nie zawstydza ucznia, nie lekceważy, nie upokarza, nie obraża, panuje nad emocjami;
 - d) nie krzyczy, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie);
 - e) nie ujawnia drażliwych informacji o uczniu osobom do tego nieuprawnionym, dotyczy to również ujawniania wizerunku.

2. Decyzje dotyczące ucznia powinny zawsze uwzględniać jego oczekiwania, ale również brać pod uwagę bezpieczeństwo pozostałych uczniów.
3. Uczeń ma prawo do prywatności; odstąpienie od zasad poufności każdorazowo musi być uzasadnione, a uczeń o takim fakcie powinien być jak najszybciej poinformowany.
4. W przypadku konieczności rozmowy z uczniem, pracownik powinien pozostawić uchylone drzwi bądź poprosić innego pracownika o uczestniczenie w rozmowie (zapis ten nie dotyczy „szczególnych” pracowników Szkoły, tj.: wychowawcy, pedagoga szkolnego, psychologa, pedagoga specjalnego, Dyrektora szkoły).
5. Pracownikowi Szkoły nie wolno w obecności uczniów małoletnich niestosownie żartować, używać wulgaryzmów, wykonywać obraźliwych gestów, wypowiadać treści o zabarwieniu seksualnym, wykorzystywać przewagi fizycznej, stosować gróźb wobec małoletniego.
6. Pracownik Szkoły zobowiązany jest do równego traktowania uczniów, niezależnie od ich płci, orientacji seksualnej, statusu społecznego, wyznania, pochodzenia etnicznego czy też niepełnosprawności.
7. Pracownik Szkoły zobowiązany jest do zachowania w poufności informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą, dotyczących zdrowia, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, seksualności, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, poglądów politycznych, przekonań religijnych lub światopoglądów uczniów (z wyjątkiem treści, które naruszają obowiązujące prawo).
8. Pracownik Szkoły nie może utrzymywać wizerunków małoletnich uczniów w celach prywatnych czy zawodowych, jeżeli rodzic/opiekun ucznia nie wyraził na to pisemnej zgody.
9. Pracownikowi Szkoły bezwzględnie zabrania się (pod groźbą kary pozbawienia wolności i utraty pracy):
 - a) nawiązywania relacji seksualnych z uczniem,
 - b) składania uczniowi propozycji o charakterze seksualnym i pornograficznym, w tym również udostępniania takich treści,
 - c) proponowania uczniom małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych i innych używek (narkotyków, dopalaczy, leków, napojów energetycznych).

10. Każde, przemocowe zachowanie wobec ucznia jest niedozwolone, ponadto:

- Nie można ucznia popychać, bić, szturchać.
- Pracownikowi nie wolno dotykać ucznia w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany. Jeśli w odczuciu pracownika, uczeń potrzebuje np. przytulenia, powinien mieć każdorazowo uzasadnienie zaistniałej sytuacji/swojego zachowania względem ucznia.
- Kontakt fizyczny z uczniem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy (z wyłączeniem sytuacji fizycznego rozdzielenia bijących się uczniów, ale tylko w zakresie powstrzymania eskalacji agresji).
- Pracownik nie powinien angażować się w zabawy typu: udawane walki, zabawy fizyczne.

- Pracownik, który ma świadomość, iż uczeń doznał jakiejś krzywdy np. znęcania fizycznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z uczniem, wykazując zrozumienie i wyczucie.
- W sytuacji gdy zachodzi konieczność spotkania nauczyciela z uczniami małoletnimi poza godzinami pracy szkoły np. w celach edukacyjnych czy wychowawczych, pracownik musi poinformować o tym Dyrektora, a rodzice/opiekunowie prawni ucznia małoletniego muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
- Pracownikowi szkoły nie wolno zapraszać uczniów małoletnich do swojego miejsca zamieszkania (domu), utrzymywać kontaktów towarzyskich, spotykać się z nimi poza godzinami pracy w celach innych aniżeli edukacyjne, wychowawcze.
- W przypadku, gdy pracownika łączą z uczniem lub jego opiekunem relacje rodzinne lub towarzyskie, zobowiązany on jest do zachowania pełnej poufności, w szczególności do utrzymania w tajemnicy spraw dotyczących innych uczniów, opiekunów i pracowników.

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone

1. Na terenie naszej szkoły w relacjach między uczniami obowiązuje zasada równości w swoich prawach. Każdy uczeń bez względu na płeć, pochodzenie, wyznanie, status socjoekonomiczny, stan rodzinny czy orientację seksualną jest równy w swoich prawach. Do obowiązków dorosłych, zwłaszcza będących wychowawcami i nauczycielami jest modelowanie takiej postawy i pilnowania jej przestrzegania między małoletnimi. Zachowania uczniów wobec siebie nie mogą naruszać obowiązujących przepisów prawnych.
2. Podstawową zasadą relacji między małoletnimi i między uczniami pełnoletnimi jest działanie z szacunkiem, uwzględniające godność i potrzeby małoletnich.
3. Standardem jest tworzenie atmosfery życia szkolnego, które promuje tolerancję i poczucie odpowiedzialności za swoje zachowanie.
4. Uczniowie angażowani są w działania, w których mają możliwość aktywnego uczestniczenia, podejmowania współdziałania i rozwijania podejścia zespołowego, w tym kształtującego pozytywne relacje z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
5. **Na terenie naszej szkoły pomiędzy uczniami zabronione są następujące zachowania:**
 - a. narażające na niebezpieczeństwo utraty życia i/lub zdrowia w tym posiadanie, podawanie/udostępnianie niedozwolonych substancji psychoaktywnych: alkoholu, nikotyny, narkotyków, dopalaczy;
 - b. wszelkie przejawy przemocy fizycznej i seksualnej tj.:
 - bicie, popychanie, szarpanie, przypalanie, szturchanie, kopanie itp.;
 - niszczenie/przywłaszczenie przedmiotów należących do małoletniego;
 - przymuszanie do czynności o charakterze seksualnym;
 - zmuszanie do innych zachowań wbrew woli małoletniego;

- c. wszelkie przejawy przemocy psychicznej tj.:
- wyśmiewanie, poniżanie i ubliżanie (zarówno w formie kontaktu bezpośredniego jak i pośredniego);
 - grożenie, zastraszanie, szantażowanie;
 - izolowanie i wykluczanie z grupy;
- d. wszelkie przejawy cyberprzemocy tj.:
- naruszanie dobrego imienia małoletniego z wykorzystaniem jego wizerunku w sieci;
 - obraźliwe komentarze w sieci pod adresem małoletniego;
 - tworzenie lub udostępnianie innym za pomocą cyfrowych technologii zdjęć, filmów ośmieszających małoletniego i publikowanie ich w sieci, także modyfikowanie treści z udziałem małoletniego w celu ośmieszenia go (w tym patostreaming);
 - podszywanie się za małoletniego w sieci i tworzenie treści w jego imieniu;
 - nakłanianie innych użytkowników technologii cyfrowych do określonych działań na szkodę małoletniego (np. wykluczania go z grupy, hejtowanie, udostępnianie szkalujących treści);
 - każde wykorzystanie jego wizerunku (np. zdjęcia) w sieci bez zgody opiekuna prawnego dziecka.
- e. każde inne działania naruszające prawa małoletniego lub jego dobra osobiste w szczególności:
- narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia;
 - naruszające jego godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną;
 - powodujące szkody na jego zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u niego cierpienie lub krzywdę;
 - istotnie naruszające jego prywatność lub wzbudzające w nim poczucie zagrożenia, poniżenia/udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Zasady i sposób udostępniania personelowi, uczniom i ich rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania oraz zasady przeglądu i aktualizacji standardów

1. Wszelkie procedury i dokumenty związane z wprowadzeniem Standardów są udostępniane personelowi, małoletnim i ich rodzicom/opiekunom podczas zapoznawania ich i zobowiązania do stosowania/ przestrzegania, a następnie na żądanie w dowolnym momencie. **Dokumenty te są również dostępne na stronie internetowej szkoły pod adresem: <https://www.xiv-lo.krakow.pl/> w zakładce „Nasza szkoła” folder Standardy Ochrony Małoletnich.**
2. Wersja pełna SOM dostępna jest w segregatorze „SOM” w pokoju nauczycielskim. Wersja skrócona dla uczniów w gablocie pedagoga/psychologa szkolnego.

Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego z uwzględnieniem sytuacji ucznia niepełnosprawnego oraz ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Procedury podejmowania interwencji i postępowania w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

1. W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu małoletniego lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez pracownika, innego dorosłego, rodziców ucznia, innego małoletniego, lub pozyskaniu takiej informacji od innych osób pracownik szkoły ma obowiązek:
 - w przypadku podejrzenia, że życie małoletniego jest zagrożone lub grozi mu poważny uszczerbek na zdrowiu lub wystąpiło poważne uszkodzenie ciała – niezwłocznie wezwać pogotowie, policję;
 - poinformować Dyrektora szkoły, koordynatora oraz wychowawcę o zdarzeniu lub o swoich podejrzeniach co do krzywdzenia małoletniego;
 - sporządzić notatkę służbową opisującą zdarzenie, w szczególności przyczynę wystąpienia podejrzenia o krzywdzeniu małoletniego.

Zasady interwencji dla uczniów, będących świadkiem lub ofiarą krzywdzenia małoletniego: w szkole, środowisku domowym czy rówieśniczym (przemocy fizycznej, seksualnej, ekonomicznej, psychicznej, domowej):

1. Jak najszybciej należy powiadomić dorosłego pracownika szkoły, informując także o swoich podejrzeniach, że któryś z uczniów doznaje przemocy. Jeśli zdarzenie jest niebezpieczne, a w pobliżu nie ma nikogo dorosłego, bezzwłocznie należy zadzwonić pod numer alarmowy 112.
2. Osobie poszkodowanej powinno się okazać wsparcie poprzez życzliwe słowa, okazywanie empatii i wyrażanie dezaprobaty dla osób stosujących przemoc.

3. Wszystkie oznaki krzywdzenia małoletniego (w tym podejrzenia) uczeń doznający przemocy, lub będący świadkiem przemocy powinien zgłosić bezpośrednio lub poprzez dziennik elektroniczny do wychowawcy klasy lub koordynatorów „SOM”: Marta Nowak (pedagog szkolny), Aleksandra Kopystyńska (pedagog specjalny), Aleksandra Gój (psycholog szkolny) lub do Dyrektora Szkoły/Wicedyrektora.

Standardy dla rodziców uczniów doświadczających przemocy

1. Małoletniemu okazuje się bezgraniczne zrozumienie, nie komunikując mu, że mógł przyczynić się swoim zachowaniem do tego, że stał się ofiarą zachowań przemocowych, a podkreślając, że to zachowanie sprawcy jest nieakceptowane.
2. Rodzice informują szkołę, jeśli ich dziecko jest ofiarą lub sprawcą przemocy rówieśniczej, czy przemocy ze strony pracownika szkoły aktywnie współpracując z wychowawcą, psychologiem, pedagogiem, Dyrektorem szkoły w celu rozwiązania problemu.
3. W przypadkach, gdy małoletni stał się poszkodowanym na skutek zachowania, które ścigane jest z oskarżenia prywatnego, po sugestii szkoły rodzice podejmują właściwe kroki prawne.

Standardy interwencji podejmowanych przez pracowników szkoły

1. Pracownicy szkoły bezwzględnie przestrzegają zasad szkoły w zakresie zgłaszania incydentów przemocy.
2. Interwenujący pracownik musi zadbać o bezpieczeństwo ucznia i odseparować go od agresywnego ucznia, jeśli zdarzenie przemocowe trwa.
3. Ujawniający przemoc pracownik sporządza notatkę opisując uzyskane informacje lub przebieg zdarzenia celem przekazania jej Dyrektorowi szkoły oraz osobie odpowiedzialnej za rejestrowanie zdarzeń i realizowanie SOM.
4. O zdarzeniu poinformowany zostaje Dyrektor szkoły oraz wychowawca, pedagog szkolny lub psycholog, który przeprowadza rozmowę z uczniami, a następnie kontaktuje się z ich rodzicami.

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia

1. Wszyscy pracownicy szkoły świadomi są odpowiedzialności za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia.
2. Wszyscy pracownicy szkoły posiadają wiedzę dotyczącą zgłaszania przemocy wobec małoletnich zarówno stosowanej na terenie szkoły, jak również w środowisku domowym ucznia.
3. W przypadku, gdy małoletni doświadczający krzywdzenia zgłaszają to pracownikowi pedagogicznemu szkoły, każdy pracownik pedagogiczny szkoły zobowiązany jest przyjąć zgłoszenie od małoletniego i udokumentować przebieg rozmowy wraz z cytatami i zachowaniami małoletniego w notatce służbowej. Następnie pracownik przyjmujący zgłoszenie informuje koordynatorów: Marta Nowak (pedagog szkolny), Aleksandra Kopystyńska (pedagog specjalny), Aleksandra Gój (psycholog szkolny) lub Dyrektor Szkoły i Wicedyrektor.
4. W przypadku, gdy małoletni doświadczający krzywdzenia zgłasza to pracownikowi niepedagogicznemu szkoły, każdy pracownik niepedagogiczny szkoły zobowiązany jest udać się z małoletnim do wychowawcy klasy, pedagoga lub psychologa szkolnego, który zobowiązany jest przyjąć zgłoszenie od małoletniego i udokumentować przebieg rozmowy wraz z cytatami i zachowaniami małoletniego w notatce służbowej. Następnie osoba ta informuje koordynatorów lub Dyrektora szkoły, a w przypadku jego nieobecności, Wicedyrektora szkoły.
5. W przypadku, gdy zgłaszającym o zdarzeniu zagrażającym małoletniemu jest osoba trzecia (świadek przemocy), każdy pracownik szkoły zobowiązany jest udokumentować zgłoszenie i niezwłocznie przekazać informację koordynatorom, Dyrektorowi szkoły, a w przypadku jego nieobecności, Wicedyrektorowi szkoły.
6. W przypadku, gdy świadkiem zdarzenia zagrażającego małoletniemu jest pracownik szkoły, lub gdy pracownik ten zaobserwował symptomy świadczące o przemocy w zachowaniach dziecka lub zaobserwował specyficzne obrażenia ciała świadczące o krzywdzeniu dziecka, zapewnia dziecku niezwłoczny kontakt z psychologiem lub pedagogiem szkolnym, a następnie niezwłocznie przekazuje informację Dyrektorowi szkoły, a w przypadku jego nieobecności Wicedyrektorowi.

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet

1. W szkole powołana jest funkcja administratora sieci, który odpowiedzialny jest za instalowanie i aktualizowanie przynajmniej raz w miesiącu programów antywirusowych i zapór sieciowych w celu ochrony systemów przed atakami złośliwego oprogramowania i blokowania na komputerach szkolnych materiałów niedostosowanych do wieku.
2. Nauczyciele informatyki przynajmniej raz w miesiącu sprawdzają czy na komputerach, do których uczniowie mają dostęp, m.in. w czasie lekcji, nie znajdują się niebezpieczne treści.
3. Infrastruktura sieciowa szkoły zapewnia dostęp do Internetu personelowi i uczniom, zarówno w czasie zajęć pod nadzorem pracownika szkoły, jak i poza nimi, na przeznaczonych do tego komputerach, znajdujących się w bibliotece/pracowni komputerowej.
4. W przypadku użytkowania sprzętu przez uczniów z dostępem do Internetu, nauczyciel ma obowiązek informowania uczniów o zasadach bezpiecznego korzystania z zasobów internetowych i czuwania nad bezpiecznym korzystaniem z sieci podczas zajęć.
5. W szkole prowadzone są cykliczne działania profilaktyczne z zakresu zasad bezpiecznego korzystania z Internetu, a na jej terenie (gabinet pedagoga, biblioteka szkolna, sale informatyczne) dostępne są materiały edukacyjne z tego zakresu.
6. W miarę możliwości nauczyciele informatyki, Policja, wychowawcy klas oraz pedagog szkolny przeprowadzają z uczniami zajęcia dotyczące cyberprzemocy oraz bezpiecznego korzystania z Internetu).
7. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści administrator sieci/nauczyciele informatyki starają się ustalić, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia, a swoje ustalenia przekazują Dyrektorowi, koordynatorom, którzy przeprowadzają z uczniem rozmowę. Jeśli ten uzyska informację, że małoletni jest krzywdzony, podejmuje działania opisane w SOM.
8. Szkoła zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu.
9. W programie wychowawczo-profilaktycznym szkoły uwzględnia się działania wobec uczniów dotyczące bezpieczeństwa w sieci oraz zjawiska uzależnienia od Internetu.
10. Zakazuje się udostępniania na terenie szkoły na urządzeniach będących zarówno w zasobach szkoły, jak również prywatną własnością osób (w tym małoletnich), wszelkich treści niebezpiecznych, w tym pornograficznych, zawierających treści agresywne, promujące zachowania demoralizacyjne lub nielegalne, oraz wszelkie inne mogące być uznane za treści nieadekwatne dla małoletnich.
11. Za udostępnienie treści niebezpiecznych, o których mowa w punkcie 10 odpowiada właściciel urządzeń, za pośrednictwem których zostały udostępnione, co oznacza że w przypadku, gdy udostępnienie nastąpiło na urządzeniach szkolnych, odpowiada administrator sieci, natomiast gdy udostępnienie nastąpiło na urządzeniach prywatnych, odpowiada ich właściciel. Za urządzenia przekazane małoletnim dzieciom przez rodziców odpowiadają rodzice.

Bezpieczeństwo korzystania z urządzeń elektronicznych przez uczniów

1. Zasady używania telefonów komórkowych na terenie szkoły określa Statut Szkoły. Zasady te służą m.in. ochronie małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w Internecie oraz utrwalonymi w innej formie.
2. Bezpieczne korzystanie przez uczniów z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu obejmuje następujące zasady:
 - 1) nie podawaj swoich danych osobowych: imię, nazwisko, numer telefonu, adres;
 - 2) dbaj o nierozpowszechnianie swojego wizerunku (w przypadku publikacji zdjęć w sieci należy zadbać, aby dostęp do nich miały wyłącznie osoby znajome); nie udostępniaj zdjęć nieznanym, w szczególności zdjęć intymnych czy w niepełnym ubraniu;
 - 3) poinformuj rodziców lub wychowawcę o każdym przypadku, gdy napotkasz w sieci treści, które wydają się nielegalne, czy w jakikolwiek sposób wywołują twój niepokój;
 - 4) zawsze informuj rodziców lub wychowawcę o propozycjach spotkania, jakie otrzymasz od internetowych znajomych;
 - 5) nie atakuj nikogo w sieci, niezależnie od tego, jakie zdanie wyraża; nie pokazuj agresji, nie stosuj gróźb;
 - 6) nie korzystaj z sieci przez zbyt długi czas, bo zbyt długie korzystanie z komputera, tabletu czy smartfona może zaszkodzić twojemu zdrowiu psychicznemu i fizycznemu;
 - 7) pamiętaj, że im dłużej korzystasz z sieci, tym mniej rozmawiasz ze znajomymi twarzą w twarz, a takie kontakty są najbardziej wartościowe.

Procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci

Internet oraz utrwalonymi w innej formie

1. Niebezpieczne treści (materiały pornograficzne, promujące nienawiść, rasizm, ksenofobię, przemoc, zachowania autodestrukcyjne).

- 1) Treści nielegalne lub niezgodne z regulaminem danej strony zgłaszane są administratorom tej strony.
- 2) W przypadku zgłoszenia o dostępie do treści nieodpowiednich, administrator sieci ustala okoliczności zdarzenia, podejmując próbę ustalenia sprawcy i świadków incydentu, a także zabezpiecza dowody, konfiguruje zabezpieczenia sieci szkolnej, by na nowo zablokować dostęp do niewłaściwych treści. Z ustaleń sporządza Kartę przebiegu interwencji.
- 3) Jeśli treści niebezpieczne dotyczą osób niezwiązanych ze szkołą, Dyrektor zgłasza zdarzenie odpowiednim służbom (sądowi rodzinnemu lub Policji), przekazując zabezpieczone materiały.
- 4) Jeśli uczestnikami zdarzenia są uczniowie szkoły, ze sprawcą i ofiarą przeprowadzona jest rozmowa (oddzielnie) psychologa lub pedagoga szkolnego na temat emocji, jakie może budzić materiał, do jakich zachowań zachęca; omówione zostają także konsekwencje zdarzenia wynikające ze złamania Statutu Szkoły.
- 5) Zostają powiadomieni rodzice uczniów, których informuje się o poczynionych ustaleniach i dalszych działaniach szkoły w razie konieczności (zastosowanie kary statutowej/środków oddziaływania wychowawczego, powiadomienie organów ścigania, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne).

- 6) Współpraca z organami ścigania lub sądem rodzinnym musi obligatoryjnie zaistnieć w przypadku naruszenia zakazu rozpowszechniania materiałów pornograficznych z udziałem małoletniego (osoby poniżej 18 roku życia – art. 202 § 3 kodeksu karnego) oraz treści propagujących publicznie faszystowski lub inny totalitarny ustrój państwa lub nawołujących do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych (art. 256 i art. 257 kodeksu karnego).

2. Ochrona wizerunku.

- 1) W szkole na pierwszym zebraniu z rodzicami (we wrześniu danego roku szkolnego) pozyskiwane są pisemne zgody rodziców i uczniów na publikację wizerunku uczniów na potrzeby dokumentacji fotograficznej działań podejmowanych przez szkołę. W miarę możliwości fotografowane są grupy uczniów, a nie pojedyncze osoby.
- 2) Zdjęcia i nagrania nie są podpisywane informacjami identyfikującymi ucznia z imienia i nazwiska (chyba, że rodzic wyrazi na to pisemną zgodę). Jeśli konieczne jest podpisanie ucznia, używamy tylko imienia i/lub pierwszej litery nazwiska.
- 3) Nośniki analogowe (aparat fotograficzny itp.) zawierające zdjęcia i nagrania uczniów są przechowywane w zamkniętej na klucz szafce, a nośniki elektroniczne zawierające zdjęcia i nagrania są przechowywane w folderze chronionym z dostępem ograniczonym do osób uprawnionych przez szkołę.
- 4) Niedopuszczalne jest przechowywanie zdjęć i nagrań z wizerunkiem uczniów na nośnikach nieszyfrowanych. Jeśli zdjęcia wykonane są prywatnym telefonem nauczyciela, po zakończonych czynnościach (występie, konkursie, wycieczce etc.) należy je bezzwłocznie zgrać i usunąć z prywatnego urządzenia.
- 5) Wszyscy małoletni uczniowie znajdujący się na zdjęciu/naganiu muszą być ubrani, a sytuacja zdjęcia/nagrania nie może być dla ucznia ośmieszająca, poniżająca, ukazująca go w negatywnym kontekście.

3. Rejestrowanie wizerunków uczniów do prywatnego użytku.

1. W sytuacjach, w których rodzice/opiekunowie lub widzowie szkolnych wydarzeń i uroczystości itd. rejestrują wizerunki małoletnich do prywatnego użytku, informujemy ich na początku każdego z tych wydarzeń o tym, że:
 - Wykorzystanie, przetwarzanie i publikowanie zdjęć/nagrań zawierających wizerunki uczniów wymaga udzielenia zgody przez te osoby, a w przypadku małoletnich – przez ich rodziców/opiekunów prawnych.
 - Zdjęcia lub nagrania zawierające wizerunki małoletnich nie powinny być udostępniane w mediach społecznościowych, ani na serwisach otwartych, chyba że rodzice lub opiekunowie prawni tych dzieci wyrażą na to zgodę.
 - Przed publikacją zdjęcia/nagrania online zawsze warto sprawdzić ustawienia prywatności, aby upewnić się, kto będzie mógł uzyskać dostęp do wizerunku dziecka.

4. Rejestrowanie wizerunku małoletnich przez osoby trzecie i media.

1. Jeśli przedstawiciele mediów lub dowolna inna osoba będą chcieli zarejestrować organizowane przez nas wydarzenie i opublikować zebrany materiał, muszą zgłosić taką prośbę wcześniej i uzyskać zgodę Dyrektora szkoły. Rodzice/opiekunowie prawni muszą udzielić pisemnej zgody na rejestrowanie wizerunku ich dzieci.
2. Pracownikom szkoły nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów i osobom nieupoważnionym utrwalania wizerunku dziecka na terenie instytucji bez pisemnej zgody rodzica/opiekuna prawnego ucznia małoletniego oraz bez zgody Dyrektora.
3. Pracownicy szkoły nie kontaktują przedstawicieli mediów z małoletnimi, nie przekazują mediom kontaktu do rodziców/opiekunów prawnych uczniów i nie wypowiadają się w kontakcie z przedstawicielami mediów w sprawie dziecka lub jego rodzica/opiekuna.
4. Jeśli małoletni, ich rodzice/opiekunowie prawni nie wyrazili zgody na utrwalenie wizerunku dziecka, respektujemy ich decyzję. Z wyprzedzeniem ustalamy z rodzicami/opiekunami prawnymi i małoletnimi, w jaki sposób osoba rejestrująca wydarzenie będzie mogła ich zidentyfikować, aby nie utrwałać jego wizerunku na zdjęciach indywidualnych i grupowych. Rozwiązanie, jakie przyjmujemy, nie będzie wykluczające dla ucznia, którego wizerunek nie powinien być rejestrowany.

5. Naruszenie prywatności.

- Informacja o zagrożeniu naruszeniem prywatności w szkole powinna zostać niezwłocznie przekazana administratorowi systemów teleinformatycznych i Dyrektorowi szkoły, którzy podejmują natychmiastowe działania w celu zabezpieczenia danych i ograniczenia dalszego dostępu do informacji niejawnych.
- Następnie należy ustalić okoliczności zdarzenia, poprzez dokładne udokumentowanie pozyskanych informacji i skontaktować się z ekspertem ds. bezpieczeństwa cyfrowego w organie prowadzącym szkołę.
- W przypadku poważniejszych zagrożeń i w sytuacji, gdy naruszenie prywatności jest spowodowane przez osoby spoza szkoły, należy nawiązać współpracę z organami ścigania.
- Dyrektor szkoły powiadamia o sytuacji osoby dotknięte zdarzeniem(ich rodziców/opiekunów), których dane osobowe „wyciekły”, by podjęły indywidualne środki zaradcze.

6. Cyberprzemoc.

- Uczeń małoletni, który stał się ofiarą lub świadkiem cyberprzemocy (wyśmiewania, poniżania uczestników społeczności szkolnej przy użyciu technologii cyfrowych, obraźliwych komentarzy, rozpowszechniania wizerunku, manipulowania zdjęciami itp.), powinien zgłosić sytuację do wychowawcy klasy lub pedagoga/psychologa szkolnego. Zgłoszenia może dokonać także świadek cyberprzemocy.
- Pracownik szkoły, do którego dotarła informacja, próbuje ustalić okoliczności zdarzenia, zebrać dowody w postaci zrzutów ekranu, wiadomości, komentarzy, zdjęć, adresów stron internetowych. Zebrane materiały przekazywane są koordynatorom ds. Standardów, którzy sporządzają *Kartę przebiegu interwencji*.

- O zdarzeniu poinformowani zostają rodzice, którzy wspólnie z administratorem sieci i koordynatorem ds. Standardów ustalają, czy sytuacja wymaga powiadomienia organów ścigania i czy odpowiedzialnym za to będzie rodzic czy szkoła.
- Pedagog/psycholog szkolny udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej ofierze, wyjaśniając również rolę szkoły w przeciwdziałaniu zjawisku cyberprzemocy i kolejne etapy postępowania szkoły.
- Jeśli sprawcą jest uczeń szkoły, pedagog lub psycholog szkolny powinien przeprowadzić z nim rozmowę, w wyniku której ustalą, czy istnieją przesłanki do zgłoszenia sprawy do sądu rodzinnego, Policji (przestępstwa ścigane z urzędu), czy wystarczające będzie zastosowanie kar statutowych/środków oddziaływania wychowawczego.

7. Fake news. W szkole podejmuje się następujące działania:

- Włączenie zagadnienia dezinformacji do tematów działalności profilaktycznej, w tym w ramach realizacji zajęć z informatyki, godzin wychowawczych.
- Prowadzenie kontroli mediów społecznościowych (Instagrama, Facebooka) przez p. A. Ryś oraz p. M. Zdyb pod względem działań mających na celu ograniczenie rozpowszechniania fake newsów oraz sprawdzanie publikowanych w sieci treści.
- Reagowanie na potencjalne zagrożenie – prostowanie informacji, zgłaszanie administratorowi strony, jeśli treści są nielegalne lub niezgodne z regulaminem.

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia z uwzględnieniem uczniów niepełnosprawnych oraz ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

1. Celem planu wsparcia małoletniego jest przede wszystkim:
 - a) zainicjowanie działań interwencyjnych we współpracy z innymi instytucjami, jeśli istnieje taka konieczność;
 - b) współpraca z rodzicami w celu powstrzymania krzywdzenia małoletniego i zapewnienie mu odpowiedniej specjalistycznej pomocy;
 - c) diagnoza w celu sprawdzenia, czy konieczne jest podjęcie działań prawnych;
 - d) objęcie ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną na terenie szkoły i pomocą specjalistyczną poza szkołą, jeśli zaistnieje taka konieczność.
2. W ustalaniu planu wsparcia uczestniczy uczeń, jego rodzice, wychowawca i specjaliści szkolni – każda z tych osób otrzymuje zadania do wykonania w określonym czasookresie.
3. Działania koordynuje i monitoruje pedagog/psycholog szkolny, który ściśle współpracuje z osobami odpowiedzialnymi za koordynację Standardów, w tym w podejmowaniu działań wspólnie z instytucjami pozaszkolnymi.
4. Plan wsparcia uwzględnia:
 - a) działania interwencyjne, mające na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia popełnienia przestępstwa do organów ścigania;
 - b) formy wsparcia oferowane przez szkołę;
 - c) zaproponowane formy specjalistycznej pomocy pozaszkolnej, jeśli istnieje taka potrzeba.

5. Plan wsparcia obejmuje także rodzeństwo pokrzywdzonego ucznia, jeśli są uczniami naszej szkoły.
6. Plan wsparcia małoletniego funkcjonuje równolegle z podejmowanymi działaniami interwencyjnymi, a jego naczelną zasadą jest obserwacja ucznia, zapewnienie mu warunków do uzyskania wielospecjalistycznej pomocy, również pozaszkolnej, udzielanie wsparcia rodzicom i współpraca międzyinstytucjonalna.
7. Plan wsparcia małoletniego ustalany jest również w sytuacji, gdy inicjatorem działań interwencyjnych jest inna instytucja (procedura „Niebieskie Karty”, uzyskanie informacji o krzywdzeniu od organów ścigania lub sądu itp.).
8. W przypadku realizacji procedury „Niebieskie Karty”, plan wsparcia małoletniego tożsamy jest z ustaleniami poczynionymi w grupie diagnostyczno-pomocowej.
9. Do działań zaktywizowany powinien zostać rodzic „niekrzywdzący”, który współpracuje ze szkołą w celu powstrzymania sprawcy przemocy i zapewnienia dziecku pomocy pozaszkolnej. W przypadku krzywdzenia przez obojga rodziców, interwencja polega również na zawiadomieniu Sądu rodzinnego i Policji. Działania względem rodziców, w tym sprawdzanie bezpieczeństwa domowników, leży w kompetencjach tych instytucji.
10. Plan wsparcia małoletniego obejmuje różne formy pomocy, w tym prawną, psychologiczną, socjalną i medyczną, uwzględniając współpracę interdyscyplinarną w tym zakresie.
11. Zadania pracowników szkoły wiążą się głównie z pomocą w realizowaniu przez ucznia zadań dydaktyczno-wychowawczych i budowaniu pozytywnych relacji z rówieśnikami i nauczycielami.
12. Plan wsparcia małoletniego nie kończy się wraz z końcem procedury prawnej.